

متن پرسش

با عرض سلام خدمت استاد گرامی: بنده سوال زیر را پرسیدم و شما پاسخ آن را فرمودید که در زیر آن را آورده‌ام در ادامه آن سوال دیگری برایم پیش آمد که برایتان می‌نویسم. سوال ۱: شما داستانی نقل کردید از پیامبر و یکی از یارانش که به مرحله یقین رسیده بود که شخص به پیامبر می‌فرماید من الان پیروان شما را در آتش می‌بینم و صدای فریادشان را می‌شنوم اسمشان را بگویم که پیامبر می‌فرماید سکوت کن آیا وقتی گفته می‌شود هم اکنون قیامت هست و هم اکنون جهنم و بهشت است و یا اینکه گفته می‌شود خداوند برای انسان سرنوشتی در قضایش قرار داده و خدا می‌داند انسانها جهنمی اند یا بهشتی پس جایگاه اراده و اختیار انسان کجای این اراده و علم خداوند قرار دارد بنده صوت‌های مربوط به عدل الهی و قضا و قدر شما را که شرح کتاب شهید مطهری بود گوش دادم اما پاسخ سوالم را نگرفتم لطفا راهنمایی بفرمایید. در پناه حق پاسخ ۱: باسمه تعالی: سلام علیکم: توجه داشته باشید که علم خدا به عمل بنده بر اساس اختیار بنده‌اش می‌باشد. یعنی خداوند می‌داند این بنده‌اش در آینده با اختیار خود چه می‌کند و از این لحاظ است که جبر پیش نمی‌آید، زیرا عمل بنده به جهت علم خدا نیست، بلکه علم خدا به جهت عمل بنده است زیرا علم خدا، علم به واقعیت است. سوال ۲: پس اینطور که می‌فرمایید هر عملی که ما انجام می‌دهیم، صورتی دارد و براساس آن باطن عمل آینده‌ای برای ما در علم خداوند ساخته می‌شود و یعنی اینکه بگوییم خداوند می‌داند الان ما جهنمی هستیم یا بهشتی اشتباه است و تا آخر عمر ما این مشخص نمی‌شود.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: امیرالمؤمنین «علیه السلام» در دعای «صبح» در خطاب به معبود خود عرضه می‌دارند: ای خدایی که «علم بما یکون قبل ان یکون» دانایی به آن‌چه که واقع می‌شود قبل از آن‌که واقع شود. چرا که خداوند از همین حالا می‌داند ما چه سرنوشتی داریم. منتها دانایی خدا بر اساس اعمال ما است و از آن جهت که می‌داند ما سال‌های بعد چه نوع اعمالی انجام می‌دهیم، می‌داند چه سرنوشتی داریم و این جبری را به وجود نمی‌آورد. موفق باشید